

PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
W DĘBOGÓRZU
2020/21

*Dziecko ma prawo być sobą.
Ma prawo do popełnienia błędów -
ma prawo do własnego zdania.
Ma prawo do szacunku.
Nie ma dzieci – są ludzie.*

Janusz Korczak

Wprowadzenie

Rodzina, a w drugiej kolejności szkoła są najważniejszymi środowiskami wychowawczymi dziecka. Te dwa środowiska kształtują jego rozwój umysłowy i społeczny, zachowania i postawy oraz wpływają na jego sukcesy szkolny.

Wychowanie to proces wspomagania dziecka w rozwoju; jest ukierunkowany na osiągnięcie dojrzałości psychicznej, fizycznej i społecznej.

Profilaktyka to proces wspomagania dziecka, mający na celu zapobieganie pojawieniu się lub hamowanie rozwoju niekorzystnego zjawiska które zagraża jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu. W szkole podstawowej oparta jest na:

- profilaktyce pierwszorzędowej – skierowanej do wszystkich uczniów i ich rodziców;
- profilaktyce drugorzędowej – skierowanej do uczniów już zdiagnozowanych;

Profilaktyka powinna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i umiejętnościami, przez które tworzy się osobowość młodego człowieka.

Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny

Zakłada wspomaganie rozwoju ucznia we wszystkich sferach osobowości i umożliwia mu osiągnięcie sukcesu. Nauczyciele i wychowawcy uczą otwartości na drugiego człowieka, samodzielnego myślenia i umiejętności podejmowania decyzji, współpracy i zdrowej rywalizacji oraz wskazują jak radzić sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi, wprowadzają normy i zasady życia w grupie a także propagują zdrowy styl życia bez substancji psychoaktywnych. Program będzie wspomagał wychowawczą rolę rodziny, prawidłowy rozwój uczniów oraz wskazywał sytuacje podejmowania działań interwencyjnych w sytuacji zdiagnozowanych zagrożeń.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin wychowawczych, we współpracy z wszystkimi nauczycielami szkoły, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły przy współpracy z rodzicami, środowiskiem lokalnym i instytucjami wspomagającymi.

Obowiązujące akty prawne

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (zwłaszcza art. 72);
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka;
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych;
- Konwencja o Prawach Dziecka;
- Ustawy i rozporządzenia MEN (zwłaszcza Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo Oświatowe oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2017, poz. 356);
- Karta Nauczyciela;
- Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia itd.
- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7.09.1991 r. (Dz. U. Z 1996 r. nr 67, poz. 329 z późniejszymi zmianami).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 i ost. zm. z 25 czerwca 2002 r. Dz. U. Nr 84, poz. 763).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r., poz. 532).
- Statut Szkoły (ewaluowane na bieżąco zgodnie z rozporządzeniami MEN).
- Szkolny Zestaw Programów Nauczania.
- Analiza potrzeb i oczekiwań uczniów i rodziców.
- Wnioski wypływające z pracy wychowawczej nauczycieli.
- Analiza aktów prawnych, w tym wewnątrzszkolnych.
- Obserwacje zachowań uczniów.

Misja szkoły

Misją naszej szkoły jest wychowanie dziecka świadomego dokonywanych wyborów, wrażliwego i otwartego na środowisko naturalne i społeczne w jakim funkcjonuje, pewnie poruszającego się w określonym kulturowo i światopoglądowo systemie wartości, odpowiedzialnego, prawego, krytycznego, tolerancyjnego i zdolnego do współdziałania. Nasz

absolwent jest przygotowany do następnego etapu kształcenia i dobrze funkcjonuje w otaczającym go świecie.

Uczestnicy Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

- rodzice,
- wychowawcy klas,
- nauczyciele,
- uczniowie, Szkolny Samorząd Uczniowski
- środowisko lokalne

Inne instytucje współpracujące ze szkołą przy realizacji programu (poradnie specjalistyczne, stowarzyszenia i instytucje wspierające działania ekologiczne i promujące zdrowy styl życia).

Realizowane programy

- Szkoła Promująca Zdrowie.
- Trzymaj formę.
- Moje miasto bez elektrośmieci.
- Śniadanie daje moc.
- Zdrowo jem więc wiem.
- Problem z głowy.
- Akademia czystych rąk.
- Znajdź właściwe rozwiązanie.
- Owoce w szkole.
- Mleko w szkole.
- Bezpieczny Puchatek – kl. I.
- Sprzątanie Świata.

Cele Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

L.P	Cele główne	Cele szczegółowe
1.	Tworzenie warunków do kształtowania zachowań u uczniów sprzyjających odpowiedzialności i bezpieczeństwu na terenie szkoły i poza nią.	a) uczniowie wiedzą jak zachowywać się bezpiecznie na terenie szkoły stosują tę wiedzę w praktyce; b) uczniowie znają zasady ruchu drogowego i stosują je podczas wycieczek szkolnych i wyjść; c) uczniowie wiedzą jak zachowywać się w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych; d) uczniowie znają konsekwencje

		nieprzestrzegania prawa, wiedzą co to odpowiedzialność za swoje zachowanie i ponoszą jego konsekwencje (zgodnie z regulaminami i szkolnymi przepisami);
2.	Kształtowanie u uczniów właściwych postaw w relacjach z drugim człowiekiem poprzez kreowanie właściwych postaw	a) uczniowie znają swoje prawa i obowiązki i starają się je stosować w praktyce; b) uczniowie znają zasady kulturalnego zachowania się w szkole, podczas przerw, wycieczek szkolnych, uroczystości formalnych i nieformalnych; c) uczniowie potrafią się integrować i współpracować ze sobą; d) uczniowie znają podstawowe wartości ważne w życiu każdego człowieka i starają się kierować nimi w swoim codziennym postępowaniu; e) uczniowie są koleżeńscy- potrafią wzajemnie sobie pomagać i wspierać się; f) uczniowie znają i potrafią zastosować postawy asertywne w relacjach rówieśniczych; g) uczniowie znają założenia programu „Wychowanie do życia w rodzinie”;
3.	Stwarzanie warunków do rozwijania umiejętności, zdolności i kreatywności uczniów.	a) zachęcanie i wspieranie uczniów do rozwoju intelektualnego; b) uczniowie rozwijają swoje zdolności poprzez uczestniczenie w bogatej ofercie zajęć pozalekcyjnych, realizacji różnych projektów, udziale w konkursach, akcji szkolnych, itp. c) uczniowie potrafią dzielić się wiedzą; d) wspieranie różnorodności myśli i swobody wymiany poglądów, by budować w uczniach poczucia integralności i kulturę dyskusji
4.	Stwarzanie warunków umożliwiających pokonywanie i/lub niwelowanie niepowodzeń szkolnych i psychorozwojowych	a) uczniowie pokonują trudności edukacyjne i rozwojowe przy wsparciu nauczycieli i specjalistów szkolnych, b) uczniowie znają sposoby i starają się pokonać trudności edukacyjne;
5.	Kształtowanie u uczniów postaw obywatelskich i patriotycznych.	a) uwrażliwienie uczniów na piękno naszego kraju, przynależność do niego i poszanowanie jego historii; b) uczniowie znają najważniejsze daty, wydarzenia związane z historią naszego kraju;

		c) uczniowie znają polskie święta państwowe i aktywnie uczestniczą w obchodach świąt państwowych organizowanych na terenie szkoły; d) aktywnie uczestniczą w uroczystościach, imprezach klasowych, szkolnych i lokalnych; e) uczniowie znają i uczestniczą aktywnie w uroczystościach zaliczanych do ceremoniału szkolnego; f) uczniowie stosują zasady samorządności funkcjonujące w szkole;
6.	Wspomaganie rozwoju uczniów poprzez propagowanie zdrowego stylu życia w tym także propagowanie postaw proekologicznych.	a) uczniowie są świadomi szkodliwości płynących z zażywania substancji psychoaktywnych; b) uczniowie są świadomi zagrożeń płynących z niekontrolowanego oraz niewłaściwego użytkowania cyberprzestrzeni, gier komputerowych, telefonów, nośników multimedialnych itp. c) uczniowie wiedzą jak dbać o swoje zdrowie, kondycję fizyczną, kondycję psychiczną oraz zdrowo się odżywiać; d) uczniowie wiedzą jak dbać o środowisko; e) uczniowie uczestniczą w akcjach proekologicznych; e) zapobieganie, przeciwdziałanie i zwalczanie COVID-19. Kształtowanie odpowiedzialności za zdrowie własne oraz innych.
7.	Kształtowanie właściwych postaw rodzicielskich i modeli wychowawczych	a) rodzic (prawny opiekun) współpracuje ze szkołą celem właściwego oddziaływania wychowawczego na dziecko; b) rodzic (prawny opiekun) wie co sprzyja właściwemu rozwojowi dziecka, a co przeszkadza w jego prawidłowym rozwoju c) rodzic (prawny opiekun) zna możliwości edukacyjne, emocjonalne i społeczne dziecka; d) rodzic (prawny opiekun) wie gdzie może się udać celem pomocy dziecku i rodzinie

Zadania szkoły

- Stwarzanie warunków do aktywnego i odpowiedniego włączania się uczniów w życie szkoły.
- Wspieranie emocjonalnego rozwoju ucznia poprzez różnorodne formy działalności szkoły.

- Wspieranie zdrowego i bezpiecznego zachowania uczniów i profilaktyka uzależnień.
- Kształtowanie nawyków dobrego zachowania, umiejętności komunikowania się, spostrzegania potrzeb innych oraz tolerancji przekonań.
- Kształtowanie szacunku dla własnego regionu i ojczyzny, symboli narodowych, religijnych oraz pamiątek historycznych.
- Wyrabianie pozytywnego stosunku do pracy jako wartości służącej wszechstronnemu rozwojowi osoby.

Model absolwenta szkoły podstawowej

Realizacja założeń programu wychowawczego pozwala przyjąć, iż uczeń kończący naszą szkołę:

- Będzie miał poczucie przynależności do społeczności szkolnej, regionu, kraju i świata.
- Będzie prezentował postawę patriotyczną, znał symbole narodowe, regionalne i wiedział jak się wobec nich zachować.
- Będzie znał podstawowe wartości ważne w życiu każdego człowieka i starał się nimi kierować w życiu.
- Będzie znał i respektował prawa człowieka i normy właściwego zachowania. Będzie potrafił odróżnić dobro od zła.
- Będzie odpowiedzialny za swoje postępowanie.
- Będzie potrafił właściwie się zachować i radzić sobie w różnych sytuacjach, pracować samodzielnie oraz współdziałać w grupie.
- Będzie znał zasady bezpiecznego korzystania z cyberprzestrzeni i nośników multimedialnych.
- Będzie postępował zgodnie z zasadami higieny i dbał o swoje zdrowie psychiczne oraz fizyczne.
- Będzie świadomy swoich zdolności i umiejętności, będzie znał swoją wartość.
- Będzie dbał o środowisko i propagował postawy proekologiczne.
- Będzie ciekawy świata, a jego intelektualny wysiłek będzie przynosił pożądane efekty.

Diagnoza problemów

Na podstawie :

- a) obserwacji środowiska szkolnego pod kątem występujących problemów,

- b) sprawozdań wychowawców zespołów klasowych oraz świetlicy szkolnej,
- c) analizy dokumentacji pedagoga szkolnego,
- d) analizy dokumentów szkolnych , protokołów z Rad Pedagogicznych,
- e) rozmów z uczniami, nauczycielami na temat istniejących problemów,
- f) analizy frekwencji uczniów,
- g) współpracy z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną, Sądem Rejonowym, Świetlicą Środowiskową, Komisariatem Policji, Strażą Gminną.

Antycypacja problemów

W kontekście zapobiegania i rozwiązywania sytuacjom trudnym zauważa się, że występują następujące problemy :

- Rodziny niepełne i zaniedbania wychowawcze, brak autorytetów i pozytywnych wzorców dla dzieci.
- Niekontrolowany dostęp dzieci do treści znajdujących się w zasobach sieci internetowej, telewizji, grach komputerowych.
- Agresja i przemoc.
- Problemy emocjonalne dzieci w sytuacjach trudnych.
- Problem uzależnień w rodzinie.
- Trudności materialne.
- Niepowodzenia szkolne i absencja.

Założenia Szkolnego Programu Wychowawczo -Profilaktycznego

- Podejmowanie działań w środowisku lokalnym promujących pozytywne wzorce zachowania dla dzieci.
- Podejmowanie działań informacyjnych dotyczących otrzymania pomocy materialnej, terapeutycznej, propagujących zdrowy tryb życia.
- Aktywizacja i integracja uczniów przy realizacji wspólnych zamierzeń.
- Rozwój aktywności uczniów poprzez udział w planowaniu, organizowaniu i przygotowaniu wydarzeń z życia szkoły tj. imprez klasowych, szkolnych, wycieczek, wyjść itp.
- Uwrażliwienie na dostrzeganie potrzeb innych dzieci i dorosłych.
- Współdziałanie z rodzicami przy realizacji zadań wychowawczych.
- Stworzenie warunków do rozwoju indywidualnych zainteresowań i uzdolnień uczniów.

- Dalsze diagnozowanie potrzeb uczniów i wspieranie ich indywidualnych dążeń i aspiracji.
- Dalsze monitorowanie zachowania i przeciwdziałanie przejawom niepożądanych zachowań.

Zadania wychowawczo-profilaktyczne

I. Nauczycieli szkoły podstawowej

- zwracanie podczas dyżurów szczególnej uwagi na miejsca tzw. podwyższonego ryzyka: toalety, schody, szatnie itp.,
- informowanie na bieżąco wychowawców o pożądanym i niewłaściwym zachowaniu ich wychowanków zarówno przez nauczycieli dyżurujących jak pozostałych nauczycieli i pracowników szkoły,
- obserwacja zachowania uczniów w miejscach publicznych i zwracanie uwagi na przejawy agresji, palenia papierosów, spożywania alkoholu czy niszczenia mienia.
- wdrażanie do świadomego unikania zagrożeń oraz kształtowanie umiejętności odmawiania i negocjacji,
- dawanie przykładów odpowiedzialności, sumienności, umiejętności rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

II. Wychowawców klasowych

- pomoc uczniom w rozwiązywaniu trudności życiowych i rodzinnych, uruchomienie akcji informacyjnej mającej na celu uświadomienie uczniom możliwości zwrócenia się z problemem do konkretnej osoby w szkole: wychowawcy, pedagoga, psychologa, dyrektora szkoły,
- podnoszenie poziomu kultury osobistej uczniów- godziny wychowawcze dotyczące zachowania się w stosunku do rówieśników, osób dorosłych, w miejscach publicznych (kino, teatr, itp.),
- współpraca z rodziną- inicjowanie spotkań mających na celu omawianie problemów wysuwanych przez rodziców, np. wywiadówki profilaktyczne,
- realizacja programów profilaktycznych dotyczących zdrowego trybu życia, rozwijania umiejętności interpersonalnych,
- organizacja koleżeńskej pomocy w nauce,
- kształtowanie postaw poszanowania mienia wspólnego, dbałości o estetykę klasy, szkoły i otoczenia.,

- systematyczne informowanie rodziców o postępach w nauce i zachowaniu ich dzieci,
- stałe monitorowanie frekwencji uczniów swojej klasy,
- pomoc w poznawaniu samego siebie i kształtowaniu pożądanego systemu wartości

III. Pedagoga szkolnego

- pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- wprowadzanie zewnętrznych programów profilaktycznych,
- organizowanie pogadek, prelekcji dla uczniów z udziałem policji, psychologa, lekarza,
- pedagogizacja rodziców

IV. Psychologa szkolnego

- pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- indywidualna pomoc uczniom w rozwiązywaniu sytuacji trudnych,
- organizowanie pogadek, prelekcji i godzin wychowawczych dla uczniów,
- psychoedukacja rodziców,
- wsparcie nauczycieli

V. Rodziców

Mając na uwadze, że wychowanie dzieci to główne zadanie rodziców, a nauczyciele wspierają ich w dziedzinie wychowania, ustalono następujące zadania profilaktyczne dla rodziców :

- każdy rodzic czuwa nad tym, aby jego dziecko wykazywało właściwą kulturę osobistą oraz sumiennie realizowało obowiązek szkolny
- rodzice utrzymują regularny kontakt z wychowawcą klasy, a w razie potrzeby z pedagogiem szkolnym, psychologiem bądź Dyrektorem /zastępcą/ Szkoły w celu zapobiegania niewłaściwym zachowaniom
- rodzice biorą udział w przedsięwzięciach organizowanych przez szkołę mających na celu doskonalenie metod wychowawczych
- rodzice uczniów sprawiających szczególne trudności wychowawcze winni kontaktować się ze szkołą w każdym przypadku stwierdzenia naruszenia obowiązujących norm i zasad oraz wspólnie znajdować sposoby rozwiązywania problemów

Oczekiwane efekty:

- Uzyskanie przez uczniów wsparcia psychologiczno-pedagogicznego.
- Uczeń utożsamia się ze środowiskiem szkolnym i odczuwa korzyści płynące z prowadzenia zdrowego stylu życia.
- Uczeń zna zagrożenia współczesnego świata i potrafi im zapobiegać.
- Rodzice i nauczyciele dysponują wiedzą z zakresu profilaktyki uzależnień.
- Zwiększenie frekwencji uczniów na zajęciach szkolnych.
- Świadomy udział rodziców w programach profilaktyki, warsztatach, pogadankach, akcjach profilaktycznych.

Ewaluacja Programu

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny będzie stale monitorowany.

Na zakończenie każdego roku szkolnego zostanie przeprowadzona ocena realizacji założeń programowych poprzez diagnozę całościową lub wybranych obszarów. Podstawową formą ewaluacji będą (do wyboru) :

- Ankiety ewaluacyjne skierowane do uczniów, nauczycieli lub rodziców;
- Obserwacja uczniów podczas przerw, wycieczek, lekcji;
- Rozmowy z uczniami, rodzicami, nauczycielami;
- Obserwacje prowadzone przez dyrekcję szkoły;
- Analiza dokumentacji szkolnej: dzienników lekcyjnych, zajęć pozalekcyjnych, protokołów klasyfikacyjnych, sprawozdań semestralnych i końcoworocznych, sprawozdań z konkursów, dyplomów i wyróżnień nauczycieli i uczniów, podziękowań, wykazu wycieczek, itp.

Plan działań wychowawczych

Corocznie podczas obowiązywania programu będzie opracowywany plan wychowawczy zawierający zadania szczegółowe do realizacji uwzględniające cele programu. Zadania te każdego roku szkolnego mogą się różnić co będzie wynikało z bieżącej sytuacji i zapotrzebowania szkoły.

Literatura

1. *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (DzU 1997 nr 78, poz. 483 ze zm.) – art. 72;*
2. *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: DzU 2004 nr 256, poz. 2572 ze zm.);*
3. *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (DzU 1997 nr 89, poz. 555 ze zm.) – art.304;*
4. *Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (DzU 1964 nr 43, poz. 296 ze zm.) – art. 572;*
5. *Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.*
6. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (DzU 2009 nr 4, poz. 17);*
7. *Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (tekst jedn.: DzU 2002 nr 147, poz. 1231 ze zm.);*
8. *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (DzU 2005 nr 179, poz. 1485 ze zm.);*
9. *Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r. (tekst jedn.: DzU 2002 nr 11, poz. 109 ze zm.);*
10. *Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 r. (tekst jedn.: DzU 1996 nr 10, poz. 55 ze zm.);*
11. *Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (DzU 1994 nr 111, poz. 535 ze zm.);*
12. *Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (DzU 2005 nr 180, poz. 1493 ze zm.);*
13. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (DzU 2010 nr 228, poz. 1488);*
14. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (DzU 2010 nr 228, poz. 1487);*
15. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem (DzU 2003 nr 26, poz. 226);*
16. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletniego w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych oraz młodzieżowych ośrodkach socjoterapii (DzU 2004 nr 178, poz. 1833 ze zm.);*
17. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (DzU 2010 nr 228, poz. 1490);*
18. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2008 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (DzU 2008 nr 7, poz. 38 ze zm.);*

